

Bruselj, 24. maj 2018
(OR. en)

9236/18

**Medinstitucionalna zadeva:
2016/0359 (COD)**

JAI 488
JUSTCIV 121
EJUSTICE 61
ECOFIN 478
COMPET 359
EMPL 232
SOC 295
CODEC 827

DOPIS

Pošiljatelj:	predsedstvo
Prejemnik:	Svet
Št. predh. dok.:	8830/18 + ADD1
Št. dok. Kom.:	14875/16
Zadeva:	Predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o okvirih preventivnega prestrukturiranja, drugi priložnosti ter ukrepih za povečanje učinkovitosti postopkov prestrukturiranja, postopkov v primeru insolventnosti in postopkov za odpust dolgov ter spremembi Direktive 2012/30/EU – delni splošni pristop

I. UVOD

Komisija je v pismu z dne 23. novembra 2016 Svetu in Evropskemu parlamentu poslala predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o okvirih preventivnega prestrukturiranja, drugi priložnosti ter ukrepih za povečanje učinkovitosti postopkov glede prestrukturiranja, insolventnosti in odpusta dolgov ter spremembi Direktive 2012/30/EU (v nadaljnjem besedilu: predlagana direktiva o insolventnosti).

Predlog temelji na členih 53 in 114 Pogodbe o delovanju Evropske unije in se torej sprejema po rednem zakonodajnem postopku.

Ta predlog je ključni cilj iz „načrta za unijo kapitalskih trgov“ in „strategije enotnega trga“. Z njim naj bi zmanjšali najpomembnejše ovire za prosti pretok kapitala, ki izhajajo iz razlik med okviri držav članic za prestrukturiranje in insolventnost, ter s tem podjetjem in podjetnikom v finančnih težavah, ki so sposobni preživeti, zagotovili dostop do učinkovitega okvira preventivnega prestrukturiranja in postopkov za drugo priložnost, pri tem pa zaščitili legitimne interese upnikov.

Kot je navedeno v obrazložitvenem memorandumu Komisije, je namen predloga vzpostaviti ravnotežje med različnimi interesi – interesi dolžnikov, upnikov, zaposlenih in celotne družbe – ter tako državam članicam omogočiti določeno mero prožnosti pri implementaciji direktive v nacionalno pravo.

Komisija je v okviru svojega dela v zvezi z bančno unijo predstavila ta predlog, ki naj bi prispeval tudi k preprečevanju kopičenja slabih posojil.

Bolgarsko predsedstvo je to zadevo uvrstilo med prednostne zakonodajne predloge.

Delovna skupina za civilnopravne zadeve (insolventnost) je gradeč na rezultatih orientacijskih razprav, ki jih je Svet opravil junija 2017 (9316/17) in decembra 2017 (15201/17), pospešeno nadaljevala razprave o predlagani direktivi.

Bolgarsko predsedstvo je med temi razpravami iskalo dober kompromis glede naslova III (odpust dolgov in prepovedi opravljanja dejavnosti), naslova IV (ukrepi za povečanje učinkovitosti postopkov glede prestrukturiranja, insolventnosti in odpusta dolgov) in naslova V (spremljanje postopkov glede prestrukturiranja, insolventnosti in odpusta dolgov).

Delovna skupina za civilnopravne zadeve (insolventnost) je v razpravah dosegla precejšen napredek, zato predsedstvo meni, da je mogoče doseči delni splošni pristop glede besedila členov pod naslovi III, IV in V ter več uvodnih izjav predlagane direktive. V kompromisno besedilo teh poglavij sta vključeni tudi opredelitvi pojmov, nanašajoči se na ta poglavja, natančneje opredelitvi pojmov „podjetnik“ in „popoln odpust dolgov“.

O preostalih naslovih (I, II in VI) in uvodnih izjavah bodo pozneje potrebne nadaljnje razprave na tehnični ravni.

Coreper je 23. maja 2018 izrazil splošno podporo kompromisnemu besedilu, ki ga je predstavilo predsedstvo in katerega glavni elementi so opisani v prilogi k temu dopisu, in sklenil, da kompromisni sveženj iz dodatka 1 k temu dopisu predloži Svetu, da bi ga ta odobril kot delni splošni pristop glede naslovov III, IV in V predloga.

V Evropskem parlamentu to zadevo obravnava Odbor za pravne zadeve (JURI), ki bo o osnutku poročila verjetno glasoval julija 2018.

II. ZAKLJUČEK

Glede na pomembnost ohranitve tega delikatnega ravnotežja naj Svet:

- (a) v sklopu kompromisnega svežnja odobri osnutek delnega splošnega pristopa glede naslovov III, IV in V predloga, ki je v dodatku 1 k temu dopisu
- (b) se seznanj, da bodo preostali naslovi I, II in VI vključeni v nadaljnje razprave na tehnični ravni in Svetu predloženi kot splošni pristop v poznejši fazi.

GLAVNI ELEMENTI KOMPROMISNEGA SVEŽNJA

A. ODPUST DOLGOV

(a) Dostop do odpusta dolgov

Države članice že od začetka pogajanj na splošno podpirajo načelo, da bi moral pošten podjetnik, ki je postal insolventen, dobiti drugo priložnost tako, da se mu po določenem času odpustijo dolgovi. Več držav članic je menilo, da je podjetnik do takšnega odpusta dolgov lahko upravičen samo, če je najprej razglašen za insolventnega. Te države članice so nasprotovale obveznosti, da podjetniku omogočijo popoln odpust dolgov že, ko je prezadolžen, ni pa še insolventen.

V kompromisnem svežnju je zato določeno, da morajo države članice določiti najmanj en postopek, ki vodi do odpusta dolgov insolventnega podjetnika, pri čemer lahko pojem insolventnosti razlagajo v skladu z nacionalno zakonodajo. Ta nacionalna razlaga lahko nato vključuje načelo prezadolženosti. Po drugi strani pa bodo države članice lahko tudi zahtevale prenehanje opravljanja dejavnosti, s katero so dolgovi povezani.

(b) Preizkusna doba za odpust dolgov

Mnenja držav članic glede tega, kako dolgo naj traja preizkusna doba, preden se dolžniku v celoti odpustijo dolgovi, in kdaj naj ta doba začne teči, so se razlikovala. Čeprav so številne države članice soglašale z najdaljšo dobo treh let, kot jo je predlagala Komisija, pa je druga skupina držav članic menila, da je to prekratka doba.

Da bi našli kompromis med nasprotujočima si stališčema, kompromisno besedilo določa splošno pravilo, da bi morala preizkusna doba za odpust dolgov trajati največ tri leta. Vendar pa daje besedilo državam članicam številne možnosti, da v nacionalnem pravu opredelijo primere, kdaj je dostop do postopkov za odpust dolgov omejen, kdaj se lahko preizkusna doba za odpust dolgov podaljša ali kdaj se odpust dolgov lahko prekliče. Države članice lahko v nacionalnem pravu tudi izključijo določene vrste dolgov.

(c) Začetek trajanja preizkusne dobe za odpust dolgov

Začetek trajanja preizkusne dobe za odpust dolgov se je v razpravah izkazal za pomemben element, saj imajo države članice številne raznolike postopke glede insolventnosti in prestrukturiranja. Čeprav je Komisija predlagala razlikovanje med postopkom, ki vodi v likvidacijo premoženja podjetnika, in postopki, ki vključujejo načrt za odplačilo dolga, je več držav članic navedlo, da že imajo postopke, ki vključujejo tako likvidacijo kot načrt za odplačilo dolgov.

Kompromisno besedilo želi zagotoviti enakost med vsemi vrstami postopkov: predvideva možnosti za države članice s postopki, ki vključujejo načrt za odplačilo dolgov, unovčenje premoženja ali oboje, državam članicam pa omogoča tudi, da pri izvajanju teh določb prosto izbirajo med temi možnostmi.

B. Ukrepi za povečanje učinkovitosti postopkov glede prestrukturiranja, insolventnosti in odpusta dolgov

(a) Sodni in upravni organi

Države članice že od začetka pogajanj zahtevajo, da mora direktiva spoštovati načelo postopkovne avtonomije za države članice. Organizacija sodstva je pomemben element te postopkovne avtonomije. Po drugi strani pa je jasno, da je z gospodarskega vidika nujno, da insolvenčne postopke učinkovito vodijo ustrezno usposobljeni sodniki s potrebnim strokovnim znanjem.

Zaradi politične občutljivosti organizacije sodstva države članice je kompromisno besedilo omejeno na pristop, temelječ na načelih, v skladu s katerim so člani sodnih in upravnih organov, ki izvajajo postopke glede insolventnosti, prestrukturiranja in odpusta dolgov, ustrezno usposobljeni in morajo imeti potrebno strokovno znanje. V kompromisnem besedilu je tudi določeno, da mora biti vodenje postopkov učinkovito. Države članice pa imajo za izvajanje teh določb na voljo številne možnosti.

(b) Upravitelji na področju prestrukturiranja, insolventnosti in odpusta dolgov

Skoraj vse države članice so med pogajanjmi navedle, da so zahteve glede imenovanja, izbire, nadzora in nagrad upraviteljev na področju prestrukturiranja, insolventnosti in odpusta dolgov v predlogu Komisije preveč opisne. Tako kot pri določbah o učinkovitosti sodnih in upravnih organov, so tudi tu zahtevale pristop, ki bi v večji meri temeljil na načelih.

V kompromisnem besedilu so zato določbe racionalizirane, uvedenih je več splošnih načel, ki jih morajo države članice spoštovati v svojih nacionalnih pravnih sistemih v zvezi z imenovanjem, izborom, nadzorom in nagradami upraviteljev. Te določbe vsebujejo zahteve glede usposobljenosti in strokovnega znanja upraviteljev ter glede meril za upravičenost za imenovanje upravitelja v posebnih primerih. Besedilo vsebuje tudi zahtevo, da države članice nadzorujejo svoje upravitelje in uvedejo učinkovite ukrepe, s katerimi bo zagotovljeno, da bodo upravitelji, ki niso uspešno izpolnili svojih dolžnosti, nosili odgovornost za to neuspešnost. Države članice pa imajo za izvajanje teh določb na voljo številne možnosti.

(c) Uporaba elektronskih sredstev komunikacije

Čeprav vse države članice na splošno soglašajo z načelom, da bi strankam v postopku morali omogočiti, da nekatera dejanja postopka opravijo z digitalnimi sredstvi, pa jih je veliko opozorilo, da bi bila uvedba dobro delujočega elektronskega sistema dolgotrajna, močno pa bi obremenila tudi nacionalne proračune. V več državah članicah sicer poteka digitalizacija postopkov, vendar je kljub temu več držav članic zahtevalo tako daljše obdobje za izvedbo te določbe kot tudi omejitev števila postopkovnih ukrepov na tiste, ki jih je možno izvesti v razumnem roku in se posebej nanašajo na postopke glede prestrukturiranja, insolventnosti in odpusta dolgov.

Čeprav morajo države članice v skladu s kompromisnim besedilom še vedno omogočati izvedbo nekaterih dejanj postopka z digitalnimi sredstvi, pa je ta določba omejena na postopkovne ukrepe, ki jih je mogoče uresničiti v določenem roku. Tudi izvedbeno obdobje za to določbo je bilo s treh let podaljšano na pet (splošno pravilo) in na sedem za vložitev izpodbijanj in pritožb.

C. Spremljanje postopkov glede prestrukturiranja, insolventnosti in odpusta dolgov

Države članice so sicer soglašale z načelom, da so zanesljivi in primerljivi podatki koristni za spremljanje učinkovitosti nacionalnih postopkov glede insolventnosti in prestrukturiranja ter za identifikacijo področij, kjer bi bilo potrebno ukrepanje, vendar je večina držav članic navedla, da so zahtevani podatki iz predloga Komisije preveč opisni, zato bi jih bilo težko združevati in ne bi bili primerljivi. Države članice so tako soglašale, da je treba določbo omejiti na sklop osnovnih podatkov, ki bi Komisiji omogočili ekstrapolacijo relevantne informacij.

V kompromisnem besedilu je zato določba racionalizirana, količina podatkov, ki jih zagotovijo države članice, pa omejena na tiste, katerih zagotovitev je izvedljiva.
